

## Lausunto ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

*Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen työelämätoimikuntia koskevia muutosehdotuksia*

PAM vastustaa ehdotusta ja moittii sitä poikkeuksellisen huonosta valmistelusta.

Laki ammatillisesta koulutuksesta määrää, että ”tutkinnoissa, koulutuksessa ja niiden järjestämisessä tulee ottaa huomioon työ- ja elinkeinoelämän tarpeet. Tutkintoja ja koulutusta suunniteltaessa, järjestettäessä, arvioitaessa ja kehitettäessä sekä osaamistarpeita ennakoitaessa tulee tehdä yhteistyötä työ- ja elinkeinoelämän kanssa.” Työelämätoimikunnat ovat olennainen tapa toteuttaa lain kirjaus. Työ- ja elinkeinoelämän osallistuminen ammatillisen koulutuksen kehittämiseen tarvitsee tuekseen virallisen kansallisen rakenteen, muuten ammatillista koulutusta on mahdotonta kehittää paremmin vastaamaan työ- ja elinkeinoelämän tarpeita sekä yhteiskunnan odotuksia.

Työelämätoimikunnat varmistavat ammatillisen koulutuksen laatua näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin osalta seuraamalla valtakunnallista palaute-, seuranta- ja arviointitietoa ja tekemällä tarvittaessa vierailukäyntejä näyttöympäristöihin ja koulutuksen järjestäjille. Ne tuottavat vuosittain tietoa näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialalla ja toimittavat tiedot havaitsemistaan puutteista opetus- ja kulttuuriministeriölle. Ne ovat merkittävä työelämäyhteistyön muoto ja tapa varmistaa alakohtaisen erityisosaamisen saaminen laadunvarmennusjärjestelmään sekä tutkintojen uudistamisprosesseihin.

Esityksen vaikutusarviot ovat luokattoman huonot eikä vaihtoehtoisia toteuttamistapoja ole esitelty, kuten hyvään lainvalmisteluun kuuluisi. Erityisen silmiinpistävää on, että jostain syystä vuosina 2024–2026 toimineen työelämäyhteistyön uudistamisen työryhmän toiminta ja sen loppuraportti (OKM 2026:37) on ohitettu kokonaan. Työryhmä tarkasteli pitkäjänteisesti työelämäyhteistyön ja työelämätoimikuntien uudelleenjärjestelyä, mutta sen esittämiä ratkaisuja ja vaihtoehtoja ei lakiesityksessä ole huomioitu. Herää kysymys, miten laadukasta lainvalmistelu voi olla, jos siinä ohitetaan juuri tätä nimenomaista asiaa varten perustettu työryhmä?



VN/9627/2026

Lausunto  
26.6.2026

Esitystä perustellaan vain lähinnä siitä aiheutuvilla säästöillä. Kysymysmerkiksi kuitenkin jää mistä nämä säästöt hankintaan, kun työelämätoimikuntien – joiden jäsenet toimivat pitkälti pro bono -periaattella – tehtävät siirretään virkakunnan kontolle.

Helsingissä, 26. kesäkuuta 2026

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry

Annika Rönni-Sällinen  
puheenjohtaja

Lisätietoja:  
Eero Löytömäki  
koulutus- ja elinkeinopoliittinen asiantuntija  
Palvelualojen ammattiliitto PAM  
[eero.loytomaki@pam.fi](mailto:eero.loytomaki@pam.fi)  
p. 050 462 4697